

'אף על פי כן' - FARIDA

ראשיתה כנחתת טנקים מדגם LCT מספר 147, נבנתה בקנדה ב 1941. האנייה השתתפה בפלישת בעלות הברית לצפון אפריקה לצורך בלימת התקדמותו של רומל. לאחר המלחמה נקנתה ע"י חברת ספנות איטלקית לצורך הובלת תוצרת חקלאית. ב1946 נרכשה ע"י המוסד לעלייה ב'. בקיץ 1947 החלו ההכנות ליציאתה מאיטליה, ובאמצע ספטמבר הפליגה ארצה ועל סיפונה 434 מעפילים. ברקע אותם ימים עצירת האנייה אקסודוס ע"י הבריטים וגירוש מעפיליה חזרה לאירופה, ושם האניה נועד לשקף את נחישות היישוב ומחוייבותו להמשך מפעל ההעפלה על אף ההחרפה במאבקם של הבריטים במפעל.

האונייה יורטה ע"י משחתת בריטית ונקשרה בנמל חיפה (צי הצללים). המעפילים הוגלו לקפריסין. לאחר עזיבת הבריטים הושמשה האונייה וצורפה אל שייטת הנחתות של חיל הים, ושימשה כספינת אימונים ליחידת נחיתה של החיל בתקופת מלחמת העצמאות. לאחר מכן שימשה כאוניית בסיס לשייטת 11 (שייטת הנחיתה), עד להוצאתה משרות ב - 1958 .

בשנת 1969 הוצבה במוזיאון ההעפלה וחיל הים.

אף על פי כן כאוניית מעפילים וכמוצג מוזיאוני בחיפה

מפרט טכני

שם במקור	Farida
שם צופן	הפולשת
שנת בניה	1941 Polson Iron Works - Toronto
סוג כלי השייט	נחתת טנקים, אורך 47 מ', רוחב 9 מ'
תפוסה	300 טון
הנעה	3 מנועי דיזל (16 צילנדרים) 150 כ"ס ב-850 סל"ד
מהירות	מכס' 9 קשרים

רכש והכנה

הרוכש	המוסד לעליה ב' באיטליה בשנת 1946. נרשמה על שם זוג שוודי Kronstro, תחת דגל פנמי.
מקום הרכישה	איטליה
נתיב שייט לנמל ההכנה	לאורך החוף האיטלקי
גילוי בריטי בשלב זה	לא ידוע
צוות ההכנה	אנשי מספנה מקומיים, צוות המלווים.
ארגון הספינה להעפלה	הוקם מבנה עץ ובו הותקנו דרגשי לינה. הספינה צוידה במזון משומר ויבש ובמים בכמות על פי מספר ימי ההפלגה המשוערים.

צוות ומלווים

מפקד הספינה	יצחק לנדאור
מלווים נוספים	יהושע (אוסי) רביד, אלי שחר – פלי"ם.
גדעונים	יוסף לזרובסקי וחיה בר-מאיר (פיפרברג) חברת אפיקים אשר עברה קורס אלחוט באיטליה.
מכשיר קשר	תוצרת בית של רענן (רני) רובינשטיין מיח' 544 של הצבא הבריטי.
רב חובל	איטלקי, השתתף בארבע הפלגות קודמות.
צוות	שני מלחים ושני מכונאים – איטלקיים.

העלאת מעפילים

נמל / אזור ההעלאה	חוף ים פתוח ליד העיירה פורמיה במפרץ גאטה – איטליה.
יחס השלטונות	אוהד. נוצרו קשרים עם מקומית ממשפחת אצולה רבת השפעה באיזור.
מספר מעפילים	434
מוצא ושיוך תנועתי	חברי תנועות נוער ציוניות חלוציות רובן מפולין, גילאי 20-40.
מחנה המעפילים	הוקם באזור ההעלאה - צריפים ואהלים.
דרך הגעה לאזור ההעלאה	באוטובוסים לנק' הריכוז ומשם בטנדרים של המוסד – לחוף.
ההעלאה	ארבע סירות גומי הורדו מהספינה, נמתחו חבלים מהספינה אל החוף – מרחק 250 מטר. ים שקט.
ארגון הספינה	המעפילים חולקו לקבוצות ובראשן מדריכים. לכל קבוצה נקבע מקום משלו. חולקו תפקידים כגון חלוקת מים, מזון, נקיון וכד'.

ההפלגה

תאריך ושעה	17 בספט' 47, 0100
נתיב ההפלגה	לאורך החוף האיטלקי אל מעבר המסינה ומשם דרומה לאורך חופי צפון אפריקה, מצריים, רצועת עזה אל חוף ניצנים.
אירועים בדרך	מייד לאחר ההעלאה יצאה הספינה למפגש, בקרבת האי פונדה, עם כלי שייט נוסף לקבלת דלק וציוד. עקב תקלות טכניות במנועים שונה הנתיב ולאחר מעבר המסינה הפליגה הספינה לכיוון חופי צפון אפריקה ומצריים.

עימות עם הבריטים

גילוי וליווי בריטי	26 לספט' 45 מייל צפונית מזרחית לפורט סעיד נתגלתה האנייה ע"י מטוס סיור בריטי. למחרת בשעה 1100 שוב חג מטוס מעל הספינה ומשהתקרבה לחוף ניצנים נעצרה ע"י שתי משחתות אשר קראו להם ברמקולים לעצור ולאפשר לחיילים בריטיים לעלות לסיפונה.
הכנות לעימות והוראות	ניתנה הוראה לאנשים לאסוף חפצים מכל הבא ליד ולהיערך להתנגדות בכוח. בנוסף נערך תדרוך קצר ואימון וכל קבוצה קיבלה מילת צופן.
העימות ותוצאותיו	לקראת העימות הונף דגל ישראל ונקבע שלט עם שמה העברי של האונייה. בינתיים הגיעו שתי משחתות נוספות. אחת המשחתות פגעה תוך כדי תמרון בדופן ימין של האונייה. לאחר כמה תמרונים הצליחו הבריטים לעלות על הסיפון. החל קרב פנים אל פנים, הבריטים הותקפו בחפצים וקופסאות שימורים והשיבו בסילוני מים וגם באש חיה. מעפיל אחד נהרג ומספר מעפילים נפצעו. עם תום העימות נגררה הספינה לנמל חיפה שם הועברו המעפילים לאוניות הגירוש. מלווי הספינה מעידים שהבריטים קיבלו סיוע בזיהויים מבחורה מרגלת שהייתה בין המעפילים.
תקשורת לארץ בעימות	קשר אלחוטי רצוף עד השלכת מכשיר הקשר והמפות לים.

חילוץ מלווים

הוראות והכנות לחילוץ	סליק למלווים הוכן מבעוד מועד, וההנחיות היו להסוות את עצמם ולהתערב בין המעפילים.
החילוץ	אוסי רביד הסתתר בין המעפילים ואחר כך התחבא בתוך מיכלי האיזון של הספינה עד ההגעה לחיפה, שם הועלה עם המעפילים אל אוניית הגירוש. לאחר מספר שבועות הוברח מקפריסין בספינה ארצה. מלווים אחרים נשארו במקום מחבואם ויצאו רק עם העברת המעפילים לאניות הגירוש. חלקם נעצרו לאחר שזוהו וחלקם התחזו לחולים והגיעו לקפריסין.

תוצאות

לאן הגיעו המעפילים	למחנות מעצר בריטיים בקפריסין ומשם שוחררו על פי מכסות עליה.
--------------------	--